

โกฐทั้ง ๙ (KOT TUNG KHAO) The Nine Kushta

คณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย*
ในคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

โกฐทั้ง ๙ เป็นชื่อพิกัดยาที่ประกอบด้วยโกฐกระดุก โกฐก้านพร้าว โกฐเขมา โกฐจุฬาลัมพา โกฐชฎามังสี โกฐเชียง โกฐพุงปลา โกฐสอ และโกฐหัวบัว รวม ๙ สิ่ง ในปริมาณเท่ากัน โดยน้ำหนัก^{๑-๔}

ชื่ออื่น เหนาวโกฐ^{๑-๔} เหนาวโกฏ^๕

ข้อบ่งใช้ --

ตำราสรรพคุณยาไทยว่าโกฐทั้ง ๙ มีรสขม สรรพคุณโดยรวมแก้ไข้ แก้ที่ดทอบไอ แก้ไข้จับสั่น แก้พิษร้อน แก้ลมเสียดแทงชายโครง กระจายลมในกองริดสีดวง แก้ลมในกองเสมหะ แก้สะอึก แก้ไข้ในกองอดิศาร แก้โรคในปาก กระจายหนองฆ่าพยาธิ แก้ไส้ตันไส้ลาม ขับโลหิตร้ายอันเกิดแต่กองปิตตะสมุฏฐาน^{๑-๔}

เอกสารอ้างอิง

๑. ชยันต์ พิเชียรสุนทร, วิเชียร จีรวงศ์. ที่มาของคำ “โกษฐ” และโกษฐที่ใช้มากในยาไทย. วารสารราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๔๖;๒๘(๑):๑๑๓-๙.
๒. ชยันต์ พิเชียรสุนทร, วิเชียร จีรวงศ์. คู่มือเภสัชกรรมแผนไทย เล่ม ๕ คณาเภสัช. พิมพ์ครั้งที่ ๒. สำนักพิมพ์อมรินทร์. ๒๕๔๗. หน้า ๗๗-๘.
๓. ชยันต์ พิเชียรสุนทร, แม้นมาส ชวลิต, วิเชียร จีรวงศ์. คำอธิบายตำราพระโอสถพระนารายณ์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา มหาราชา ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์ และมูลนิธิภูมิปัญญา. ๒๕๔๘. หน้า ๒๒๙-๓๐.
๔. ราชบัณฑิตยสถาน. อนุกรมวิธานพืช อักษร ก ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : หจก. อรุณการพิมพ์. ๒๕๔๖. หน้า ๔๑๐.
๕. คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ. ตำราเวชศาสตร์ฉบับหลวง รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). ๒๕๔๒. หน้า ๓๖๔, ๔๐๑.